

Betydning; altsaa, jeg troer ganske vist, at denne Commission vil kunne have den gavnlige Følge, at den vil kunne gjøre en Deel Borgere begribeligt, at det ikke er Regjeringsformens Skyld, men ganske simpelthen en Følge af Tidens hele Udvikling, at Stillingen er, som den er. Dette var det ene Punkt, jeg vilde omtale. Dernæst er jeg ikke saa ganske vis paa, at der ikke er en heel Deel i Kjøbstædernes oeconomicke Forhold, som trænger til at undersøges; det er ikke for mig heelt klart, om ikke en Deel af dem ere komne til at lide ved Næringsloven af 29de December 1857, særligt hvad Beskæftningsforholdene angaaer; det var jo dog muligt, at der kunde være Gøt og Andet at ændre. Vi ere jo et lille Folk, og vi, der lægge Vægten paa en rolig Udvikling, maae især see at faae enhver ubegrundet Misforståelse borte, og jeg er vis paa, at denne Commission vil bidrage ikke saa lidt dertil; og gjorde den ikke andet Gavn, end at Kjøbstæderne kom til at indsee, at der igrunden ikke var skeet dem nogen Uret, saa vilde jeg dog finde, at det var et meget stort Gode, thi det kunde dog være, at de saa vilde arbejde med større Lyst og Interesse end hidtil, og see at skaffe sig nye Veie til at gaae frem paa i den Udvikling, vi nu ere inde i. Dette med Hensyn til Post 9 under § 25. — Med Hensyn til Post 18 under § 19, der omhandler Klitbeplantning, skal jeg udtale, at jeg er af den bestemte Mening, at Loven af 29de December 1857 er en Feiltagelse, thi det vil vise sig, at de store Summer, vi have udgivet, omtrent ere spildte, og jeg kan ikke see Andet, end at vi i de Aar, der ere forløbne siden den Tid, endnu ere paa Forsøgenes Omraade, vi have ikke faaet det Mindste, der kan styrke det modtagne Haab. Den ærede Minister sagde vel, at det er rimeligt, at det vil kunne lykkes, men mere tør han ikke sige, og hvor gjerne jeg end vilde læse Klitinspectorens Brev saaledes, at det var et Forsvar for Klitbeplantningen, saa har jeg dog hverken i Vinterne eller mellem Vinterne

kunnet see Andet, end at det var det bestemteste Indlæg derimod, og jeg maatte særligt troe, at netop Klitinspectoren vilde være interesseret i at stille Sagen i et saa gunstigt Lys som muligt; men hvad der er blevet klart baade af Klitinspectorens Brev og af den hele Forhandling, er dette, at det er en phantastisk Drøm at ville flytte Skove fra Ost- til Vestkysten. Det er, jeg vil ikke sige Professorinat, men dog noget Eignende, naar man taler om, at der kan plantes Skove paa Vestkysten for 20—25 Rd. pr. Td. Land; thi Sandheden viser sig at være den, at der i Virkeligheden skal 90—100 Rd. til, naar man da gaaer ud fra, at det Første, der skal gøres, er at dæmpe Sandet, for at det ikke skal gjøre al Træplantning umulig. Vi ere, som sagt, paa Forsøgenes Omraade. Nu siger den ærede Folketingsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Naberg): Det kan ikke hjælpe, at vi nu standse, thi det er kun at spille, hvad der allerede er udgivet, og han anførte ogsaa som en Grund derfor, at der er 4 Planteurer ansatte; men jeg siger: naar det nu er galt, saa kan det ikke hjælpe at fortsætte dermed; nu have vi gjort Forsøgene, lad det saa vise sig, om disse Forsøg kunne føre til Noget, og hvis de kunne det, saa er det ingen Skade, at vi have sparet 2000 Rd. om Aaret, saa kunne vi give 10 à 12,000 Rd. siden, eller hvad vi finde nødvendigt, til at fortsætte, naar det først viser sig, at det kan være til nogen Nytte. Nu siger man: ja, men de 4 Planteurer, hvad skulle de saa bestille? Ja, er det galt, saa maae vi aabenhart sørge for at give dem en anden Beskæftigelse, det kan ikke hjælpe at blive ved at føre frem, naar man i Virkeligheden er kommen ind paa en gal Vej. Det er ogsaa en vel kostbar Maade at gjøre Vesteregner bekjendt med, hvilke Træsorter der bedst kunne trives, det kan man vistnok paa en anden Maade faae dem gjort begribeligt, ialfald troer jeg sandelig ikke, at Klitbeplantningen skal sætte dem syndertiligt i Lysten til at plante; thi den hele eller ial-